

Real profili

Üülen sicaanda Kiruläsa gelir paylardan, papşoy kazmaktan. Artık yorulmuş. Baksa, aul boyunda bir büyük ceviz aacının altında prispada oturêr Anika babu. Sopacı yanında, bir dâ büyük kara motan ayakların ucunda. Selemneşmektân sora Kiruläsa mayıllı sorêr:

- Of, ne mutlu canına senin, Anika bulü!
- Neredân mutluluk göründü sana bendä, mari? – şaşmalı sordu Anika bulü.
- Ondan, ani üülen zamanı haylak kalmışın da oturêrsın prispada.
- Buna mayıl olmaa olmaz, etiş benim yaşıma da haylaklanacan sän dâ. Hadi gel dâ otur biraz, dinnen, yorulmuşun...
- Kam duyulêr biraz, başladım taa tez yorulmaa, - kayıllık eder Kiruläsä.
- Kaç yaşını bu yıl doldurêrsın? – çekettirer dialogu Anika babu.
- Kaç, saalıkça, elliye tamamnayacam Kasımın ikinci günündä, açan, moli olmasın deyni, yapaalan işlemää olmazmış, mamu sölärdi, dünneyä gelmişim...
- Da-a elli, şansora belli.
- Ne o belli ba, Anika bulü?
- Şansora taa duyacan, netürlü bu güüdeyi Allaa yaratmış...
- E ne bân duymêêrım kendimi mi?
- Duyêrsın, ama şindiyädân yorgunnuk ya acı, azbuçuk dinnendiynän, geçärdi, ama ellidân sora acılar başlêêrlar kökleşmää. Başlêêrsın duymaa, neredä böbreklerin, kara ceerin, katın bulunêr.
- Ölä acıların varkan, gitsänä bolniţaya!
- Gittim kaç kerä, orada da bıktılar bizä, hem ne yapacak doktor, açan herersi eskimiş, angı birini ilaçlasın? Dua ederim Allaha: düşmeyim döşeklerä, kendi-kendimä izmet edeyim. İstämeerim kimseyinä aarlık yapmaa. Uzun da ömür Allaa bana yazmış...
- Ne sän söleersin, Anika bulü, acaba aydınnık dünneyä doyum olur mu?
- İhtärlıkta kimseyini sevindirmediän, maanasız yaşamak yoruldêr hem bıktırêr, - cuvap etti Anika babu.

...

(Pelageya Filioglu “Ömür - kısmet osa betva mı?”)

Nr s/s	İtemnär	Ballar	
1.	Verili soruşlara cuvap edin: a) kim hem nezaman gelir papşoy kazmaktan? (1 cümlä) _____ _____ _____ b) kimin arasında dialog gider? (1 cümlä) _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 L 0 1 2	L 0 1 2 L 0 1 2

	c) nezaman Kiruläsa elli yaşını tamamlayacak? (2 cümle) 	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2.	Tekstə temellənərək, yazın: a) Anika bulü neyi Kiruläsaya belli etti? (1 cümle)	L 0 1 2	L 0 1 2
	b) Anika babunun bakişına görä, ellidän sora nelär başlêêr kökleşmää? (2 cümle)	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3.	Teksti hesaba alarak, Anika babunun harakteristikasını verin. (3 cümle)	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4.	“İhtärlıkta kimseyini sevindirmediän, maanasız yaşamak yorulêêr hem bıktırêêr”. Siz dâ butürlü mü düşünersiniz? Fikirinizi açıklayın. (4 cümle)	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

5.	a) Verili teksttā <i>üç</i> artistik kolaylı bulun. Onnarı çıkarın, ne olduunu, belli edin. b) <i>Bir</i> artistik kolaylınnan cümlä kurun.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
6.	İhtärları läüzüm hatırlamaa... Neçin? Cuvabınızı argumentläyin. (4 cümlä)	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
7.	Verili teksttän çıkarın: a) <i>iki</i> kendili adlık; b) <i>üç</i> laf vokal dönmesinnän, <i>bir</i> dä laf konson dönmesinnän; c) <i>iki</i> haliştennik.	L 0 1 L 0 1 2 L 0 1	L 0 1 L 0 1 2 L 0 1
8.	a) İnfinitiv formasında <i>dört</i> işlik çıkarın. b) Çıkarılmış örnekleri verili formaya koyun (<i>oluşl. çalıımı, mutl. gelecek z., I üz, b.s.</i>)	L 0 1 2 L 0 1 2	L 0 1 2 L 0 1 2

9.	Verili lafbileşmelerindä işliklerin sinonimnerini kullanıp, birär cümlä kurun: a) <i>hasta düşmeyüsin döşeklerä</i> - _____ _____ _____ b) <i>dünneyä gelmişin</i> - _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
10.	Aşaadaki tıfraları yazın laflan: <i>14</i> - _____; <i>2022-nci</i> _____; <i>75-är</i> - _____; <i>1,5</i> - _____.	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
11.	Verili lafın morfologiya analizini yapın: <i>güüdeyi</i> . _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
12.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
13.	“Ömür – o büyük kısmet...” temasına görä (15-20 cümlä) kendi fikrinizi açıklayın. Fikrinizi açıklamaa deyni, aşağıdaki planı hesaba alın: I. Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı olsun. II. Fikrinizi argumentläyin, dil zebillini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli).		

III. Dolu hem dooru literatura dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, lääzımnı materialı kullanın.	L	L
IV. Derindän kendi bakışınızı, pozițiyanızı, kişiliinizi gösterin.	0	0
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	L	L
	0	0
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	L	L
	0	0
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	L	L
	0	0
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6

14.	Anika babuya Kiruläsanın adından duuma gününnän kutlamak yazın.	L	L
	(<i>danışmak forması, dilemäk teksti</i>)	0	0
	Aşaadaki istedikleri hesaba alın:	1	1
	I. Janranın strukturasını koruyun.	2	2
	II. Situaçıyayı dooru kullanın.	3	3
	III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını koruyun.		
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		L	L
		0	0
		1	1
		2	2